

Karš Ukrainā. Apskats par aizvadīto diennakti. 60.-61. diena.

Sagatavoja Sofija Olijnika and Marianna Zavijska

Pareizticīgo Lieldienas Ukrainā iezīmē 60 dienas kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā, un arī nepārtrauktus uzbrukumus, kā ierasts.

Ārpolitika. ASV valsts sekretārs Entonijus Blinkens un aizsardzības ministrs Loids Ostins [apmeklēja](#) Kijivu, lai tiktos ar prezidentu Zelenski. Sanāksmē aiz slēgtām durvīm ASV pārstāvji [paziņoja](#) par vēl vienu militārās palīdzības sniegšanas paketi, kā arī par pakāpenisku ASV vēstniecības personāla atgriešanos un, kā ziņots, jauno ASV vēstnieku Ukrainā. Sagaidāms, ka Bridžita Brinka, ASV vēstniece Slovākijā, tiks paziņota Vašingtonā kā vēstniece Ukrainā. Pirms vizītes prezidents Zelenskis [atgādināja](#) par savu lūgumu pēc spēcīgākiem ieročiem. Austrijas ārlietu ministrs Aleksandrs Šallenbergš [saskata](#) atšķirīgu veidu, kā Ukraina varētu attīstīties tālāk, bet nepiedāvājot dalību ES. Tikmēr Latvijas aizsardzības ministrs [pauda](#) viedokli, ka visi tie, kas neatbalsta Ukrainas statusa piešķiršanu dalībai ES šovasar, strādā pret Eiropas interesēm. Svētdien prezidents Zelenskis [sazvanījās](#) ar Turcijas prezidentu Erdoganu. Prezidenti apsprieda nepieciešamību nekavējoties evakuēt civiliedzīvotājus no Krievijas okupētās Mariupolas ostas pilsētas.

Polija un Ukraina [parakstīja](#) memorandu par sadarbības stiprināšanu dzelzceļa nozarē. Memorands paredz abu valstu kopīgu loģistikas uzņēmumu. Premjerministrs Šmihals atzīmēja, ka tas ievērojami palielinās dzelzceļa pārvadājumu apjomu Ukrainas eksportam uz ES un pasaules tirgiem caur Eiropu.

Uzbrukumam pakļautās pilsētas. Nekāda Lieldienu pamiera Ukrainā nav, savukārt Krievijas raķetes krīt Ukrainā. **Odesa** sestdien tika apšaudīta, kā to iepriekš "paziņoja" Krievijas mediji, nogalinot 8 cilvēkus, tostarp trīs mēnešus vecu zīdaiņu, un 18 ievainojot. Vēl viens šāviens Harkivas dzīvojamajā rajonā notika nedēļas nogalē, nogalinot 3 cilvēkus un ievainojot 6. Čuhujivā, Harkivas apgabalā, Krievijas karaspēks šāva uz augstceltni un privātīpašumu, nogalinot 59 gadus vecu vīrieti un ievainojot vēl trīs citus, tostarp 11 gadus vecu bērnu. Nedēļas nogalē Krievijas karaspēks [apšaudīja](#) Ukrainas robežpunktus Černihivā. Sumu apgabals, kas robežojas ar Krieviju, nedēļas nogalē tika apšaudīts. Nepārtraukto uzbrukumu dēļ Luhanskas apgabalā no elektrības atslēgta ūdens sūkņššanas stacija. Lisičanskas centrs, kā arī Novodružeska un Privillja atstātas bez ūdens. Turpinās aktīvas kaujas Hirsķē, Zolotē un Lisičanskā – astoņi miruši, divi ievainoti, iznīcinātas vismaz septiņas mājas un policijas iecirknis. Pie Poltavas apgabala tika palaistas deviņas raķetes – bojāta termoelektrocitrāle un naftas pārstrādes rūpnīca Kremenčukā. Dņipropetrovskas apgabala Pavlohradā, trīs raķetes trāpījušas dzelzceļa infrastruktūrai un rūpniecības uzņēmumam. Turpinās uzbrukumi dzelzceļa stacijām, pirmdienas rītā piecām dzelzceļa stacijām uzbrucis Krievijas karaspēks. Ir cietušie un aizkavēti vismaz 16 pasažieru vilcieni.

Lielbritānijas izlūkdienests [zino](#), ka, neraugoties uz uzbrukumu pastiprināšanos, Krievijas karaspēkam kopš paziņojuma par centieniem okupēt Donbasu, Ukrainas pretuzbrukumi turpina kavēt viņu centienus. Neskatoties uz Maskavas izteikumiem par Mariupoles iekarošanu, sīvas kaujas turpinās. Tas vēl vairāk palēnina vēlamo Krievijas karaspēka virzību Donbasa reģionā. Par spīti dažiem "panākumiem" krieviem īslaicīgi okupējot apdzīvotās vietas, Ukrainas bruņotie spēki nodara ievērojamus zaudējumus Krievijas karaspēkam. Krievijas Aizsardzības ministrija piedāvā kompensāciju mirušo karavīru ģimenēm, lai tās klusētu.

Īslaicīgi okupētās teritorijas. Ukrainas izlūkdienesti [zino](#), ka Krievijas karaspēks ir izvērsis medicīnisko darbinieku piespiedu mobilizāciju Harkivas apgabala okupētajās teritorijās, lai sniegtu medicīnisko atbalstu ievainotajiem Krievijas karavīriem frontē. Par ukraiņu jaunatnes piespiedu mobilizāciju tiek ziņots Harkivas, Zaporīžjas un Hersona apgabalu okupētajās teritorijās. Lai nodrošinātu mobilizācijas pasākumus, civiliedzīvotājiem ir ierobežotas iespējas atstāt Hersonas apgabalu uz Ukrainas kontrolētajām teritorijām.

Cilvēktiesības. Evakuācijas koridori no Mariupoles atkal tika traucēti Lieldienu nedēļas nogalē. Aptuveni 200 Mariupoles iedzīvotāju grasījās doties prom uz Zaporīžju, bet, kad viņi ieradās pulcēšanās vietā, Krievijas militāristi lika viņiem izklist gaidāmo uzbrukumu dēļ. Vai arī Krievijas karaspēks izplatīja informāciju par iespēju evakuēties uz Krieviju.

Krievijas karaspēks novāc Mariupoles teātra ēkas gruvešus, lai savāktu līķus pierādījumu slēpšanai. Līķus ved uz *Manhush* masu kapa. Jaunie satelītattēli 20. aprīlī [atklāj](#) otru masu kapu Mariupolē. Kapa izmērs ir 45 reiz 25 metri, un vismaz 1000 Mariupoles iedzīvotāju tur varētu būt potenciāli apglabāti.

Okupētajās teritorijās netālu no Mariupoles [darbojas](#) četras filtrācijas nometnes. Turpinot deportācijas, Krievijas karaspēks vispirms aizved cilvēkus uz filtrācijas nometnēm, lai veiktu rūpīgas pārbaudes. Nometnē cilvēki tiek pratināti daudzas stundas, jo nometnes personāls pārbauda viņu dokumentus, telefonus, personīgās mantas, fotogrāfē un ņem pirkstu nospiedumus. Galvenais mērķis ir noteikt civiliedzīvotāju ierēdņus, Ukrainas Bruņoto spēku, Ukrainas Drošības dienesta un policijas pārstāvjus. Ja pārbaudes rezultāti ir pozitīvi, cilvēki saņem dokumentus un tie tiek nosūtīti uz Krieviju. Deportētie ukraiņi tiek [nosūtīti](#) uz Krievijas ziemeļu reģioniem. 21. aprīlī krievi aizveduši 308 deportētos Mariupoles iedzīvotājus uz Vladivostoku, no kuriem 90 bijuši bērni. Cilvēki tika izvietoti skolās un kopmītnēs. Pēc tam plānots novietot dažādās Piejūras novada apdzīvotajās vietās. Pašlaik uz Krieviju [deportēti](#) ap 915 000 ukraiņu, tostarp 160 tūkstoši bērnu un 2000 bāreņu.

Slidstvo.info žurnālisti [fiksēja](#) liecības par to, ka Krievijas pareizticīgo baznīca palīdz Krievijas drošības spēkiem deportēt ukraiņus uz Krieviju. Žurnālisti atrada pierādījumus tam, ka baznīca tur deportētos ukraiņus savu klosteru teritorijās visā valstī. Arī novērošanas kameras tiek ievietotas telpās, lai nodrošinātu neapturamu uzraudzību. Šī informācija iegūta pateicoties hakeru

grupējuma *Anonymous* iegūtajiem e-pastiem.

Nodrošinātība ar pārtiku. Ukrainas tiesībsardze ziņo par Krievijas karaspēka nepārtrauktajiem centieniem novērst sēšanas sezonu Ukrainā, kā arī traucēt pārtikas piegādi. Okupētajās teritorijās Hersonas apgabalā Krievijas karaspēks konfiscē graudus un ved uz Krimu. Zemnieki spiesti strādāt okupantu karaspēka labā, saņem draudus atņemt lauksaimniecības tehniku, piemēram, *Ganichesk* rajonā. Hersonas apgabala, *Novooleksiyivka* ciemā, okupanti iztukšoja graudu krātuvi un aizveda tos uz okupēto Krimu. Karš jau ir iznīcinājis daļu no sasniegumiem, ko Ukraina panākusi gadu desmitos, attīstot savu lauksaimniecības nozari. Kviešu raža 2021. gadā bija lielākā kopš Padomju Savienības sabrukuma. Lauksaimniekiem būs jāceļ no jauna un jāatbrīvo sava zeme no militārā un ķīmiskā piesārņojuma. Eiropas Drošības un sadarbības organizācija brīdinājusi par “potenciāli postošo” ietekmi uz vidi, tostarp sliktu dzeramo ūdeni, ķīmisko vielu noplūžu un plūdu izraisīšanu, [norāda Bloomberg](#).

Dezinformācija. Vēl viens dezinformācijas vilnis par ķīmiskajiem ieročiem. Krievijas mediji ziņo par Ukrainas pieļautajiem ķīmiskajiem uzbrukumiem Ukrainas pilsētām, kuros Ukraina vaino Krieviju. Plašsaziņas līdzekļi atsaucas uz provokāciju pie ķīmiskām un bioloģiskām iekārtām Harkivā un Kijivā, Zaporīžjas AES, Kamjanske. Krievijas Aizsardzības ministrija [paziņojusi](#) par turpmākiem uzbrukumiem Odesai. Pēc sestdien sarīkotā raķešu streika pilsētā, Krievijas Aizsardzības ministrija “paziņoja” par ķīmisko vielu izmantošanu Odesas dienvidu ostas teritorijā. Krievija iepriekš apsūdzēja Ukrainas specdienestus par iespējamu ķīmisku uzbrukumu. Iespējamākā ir provokācija pie ķīmiskām un bioloģiskām iekārtām Harkivā un Kijivā, provokācija pie Zaporīžjas AES arī nav izslēgta. Ir iespējami arī uzbrukumi Kamjanskei.

Energoapgādes drošība. Starptautiskā Enerģētikas aģentūra [sagatavoja](#) īsu ceļvedi par to, kā iedzīvotāji var samazināt enerģētisko atkarību no Krievijas, nepalielinot savas izmaksas.

Dekolonizācija. Enerģētikas brīvība ir viens no Krievijas uzbrukumu mērķiem. Gadu gaitā Krievija koncentrēja savus centienus, lai palielinātu kaimiņvalstu enerģētisko atkarību no gāzes, kodolenerģijas vai atjaunojamiem energoresursiem. Vides žurnālists Aleksejs Ovčinnikovs, pirms 36. gadadienas, kad notika sprādziens Čornobiļas AES, sagatavoja analīzi par galvenajiem enerģētikas sektoriem un Krievijas pieaugošās atkarības vēsturi, mūsu jaunākajā rakstā [“Izlaužoties no atomu apskāvieniem”](#).

Krievijas draudi ārpus Ukrainas. 22. aprīlī Karaliskā Apvienoto dienestu institūts [publicēja](#) ziņojumu “Operācija Z: Imperatora maldu nāves troksnis”. Publikācijā teikts, ka ukraiņu uzvara ir iespējama, bet prasīs grūtas cīņas vēl kādu laiku. Tikmēr Krievijas sabiedrība Ukrainā turpina radikalizēties un atbalstīt Krievijas ofensīvu. Izņemot lielo ofensīvu Donbasā un lielāka mēroga vasaras ofensīvu Ukrainā, pastāv risks, ka Krievijas operācijas varētu radīt draudus Moldovā un pēc tam Serbijā un ārpus tās.

Lasāmviela:

- [zaborona](#): Pārskats par Krievijas atbalstītajiem kariem pēdējo 30 gadu laikā.
- [New York Times](#): Vārdu jaunrade. Savas pēdējās preses konferences laikā prezidents Zelenskis pieminēja jaunu vārdu, kas, visticamāk, nākotnē parādīsies vēstures grāmatā - *ruscism*. Timotijs Snaiders apraksta jauno vārdu, tā etimoloģiju un vēsturisko nozīmi.

Statistika:

- Ukrainas Bruņoto spēku Ģenerālštābs ziņo par Krievijas armijas kopējiem zaudējumiem 2022. gada 25. aprīļa 10:00 (Dati tiek papildināti): Karavīri – virs 21900, Tanki – 884, Bruņutransportieri – 2258, Lielgabali – 411, Gaisa aizsardzības sistēmas – 69, Gaisa kuģi – 181, Helikopteri – 154, Transportlīdzekļi – 1566, MLRS (tālās darbības artilērijas raķešu sistēma) – 154, Kuģi/laivas – 8, Degvielas cisternas – 76, UAV (bezpilota lidaparāti) – 201, speciālais aprīkojums – 28, tuvas darbības rādiusa ballistiskā raķešu palaišanas sistēmas – 4. [Šeit](#) tiešsaistes rīks par Krievijas zaudējumiem.

Ikviena rīcība ir svarīga, lai cik maza tā būtu!

- Sniedz atbalstu [Come Back Alive](#) un [Prytula Foundation](#), kuri sniedz atbalstu Ukrainas armijas karavīriem un teritoriālās aizsardzības spēkiem.
- Par nepieciešamo un jau sniegto humāno palīdzību [šeit](#). Ja vēlies atbalstīt uzticamas organizācijas ieskaties tīmekļa vietnē [Stand For Ukraine](#) un valdības sagatavotajā tīmekļa [vietnē](#). Apvienota [vietne](#) par iespējam palīdzēt Ukrainai no visas pasaules.
- Pieseko mums [Twitter @truth_sharethe](#) un dalies ar publicēto informāciju mājaslapā <https://sharethetruths.org/>. Runā par notiekošo karu Ukrainā. Stāsti par Ukrainu, saviem piedzīvojumiem Ukrainā vai draugiem no Ukrainas. **Atbalstīt šo iniciatīvu var ar ziedojumiem Paypal, [šeit vairāk informācija](#).**
- Ja vēlies sniegt palīdzību Ukrainas bēgļiem Latvijā - [palidziukrainai.lv](#).

Paldies par atbalstu Ukrainai! Слава Україні! Slava Ukrainai!